

Figyelő

Válogatott bibliográfia a 2019. szeptember-október közötti időszak
zsidó vonatkozású irodalmából, sajtójából

DALLOS ESZTER MISTRÁJA

ZSINAGÓGA

SZEGŐ György

A Rumbach-zsinagóga felújítása. *Budapest*, 2019.
10. szám 5–7. o.

VADAS József

Zsinagóga hidraulikus bimával. A felújított Rumbach
Sebestyén utcai zsinagóga. *Mozgó Világ*, 2019. 10. szám
111–116. o.

HITKÖZSÉG

CZENE Gábor

Nem létező kategóriába emelték az EMIH-et. Az
EMIH a legmagasabb kategóriában elismert egyházzá
válík. *Népszava*, 2019. szeptember 24. 3. o.

Elismert egyház lett az EMIH. *168 Óra*, 2019. szeptember
26. 5. o.

RIBA István

Így kóser? Köves Slomónak, az Egységes
Magyarországi Izraelita Hitközség (EMIH) vezető
rabbijának régi vágya vált valóra azzal, hogy a
kormány ugyanolyan szerződést kötött az egyházzal,
amilyet a Mazsihisszel vagy a katolikusokkal. *Heti
Világkardaság*, 2019. október 3. 14–16. o.

SORSOK HÁZA

KELLER-ÁLENT Ákos

Hogy nemzetközi szenzáció legyen. A Sorsok Háza új
koncepció. *Magyar Narancs*, 2019. szeptember 5. 11–14. o.

KELLER-ÁLENT Ákos

„A vita nagyon nehéz, de szükséges.” Kathrin Meyer,
a Nemzetközi Holokauszt Emlékezet Szövetsége
(IHRA) titkára. *Magyar Narancs*,
2019. szeptember 5. 14–15. o.

HOLOKAUSZTRÓL

GYÁNI Gábor

A holokausztról másként. *Népszava*, 2019. október 19.
mell. 4–5. o.

TÖRTÉNELEM, TÁRSADALOMTÖRTÉNET

GIDÓ Attila

1918 után a sokat hivatkozott magyar-zsidó
asszimilációs szerződés Erdélyben magyar-zsidó
lojalitásszerződéssé alakult át. In: *Azt hittem egykor,
hogy csapatmunkában veszek részt. Beszélgetések
kisebbségkutatókkal*. Riporter Filep Tamás Gusztáv.
Kriterion, 2019. 143–170. o.

PELLE János

Vissza gettóba? A proletárdiktatúra és tanulságai,
ahogy egy cionista látta. *Kommentár*, 2019. 3. szám
37–42. o.

TORMA Tamás

Olaszliszka, Kossuth út oda-vissza. *Élet és Irodalom*,
2019. szeptember 6. 24. o.

HEGYI Iván

A Sas elszállt. Harmincötös lábbal is befért a Bocába.
Sohn-Sas Ferenc labdarúgó. *168 Óra*, 2019. szeptember
12. 60–63. o.

KÖVESDI Péter

Egy elfeledett hős emlékére. Ocskay László ruhagyűjtő
munkásszázada legalább 1700, de az is lehet, hogy
ennél is több ember életét mentette meg. *Népszava*,
2019. szeptember 20. mell. 1., 3. o.

SZENTGYÖRGYI Zsuzsa

A fogalmak tisztázásáról. Vajon mit jelent pontosan a
célként megfogalmazott keresztény Magyarország
kifejezés? *Népszava*, 2019. szeptember 28. mell. 5. o.

CSEJTEI Orsolya

Titkolózó oroszok, tehetetlen svédek. több mint hetven
év után még mindig tisztázatlanok a II. világháború
alatt több ezer magyar zsidó életét megmentő Raoul
Wallenberg halálának körülményei. *Népszava*, 2019.
október 5. mell. 5. o.

MEGYERI Dávid

A magyar zsidóság elhatárolódik a kommunizmustól.
Magyar Nemzet, 2019. október 12. 6. o.

NYERGES András

Színrebotás. A Mephisto-vakcina. *Élet és Irodalom*,
2019. október 31. 6. o.

VESZPRÉMY László Bernát
Baloldali antiszemitizmus,
anticionizmus és a zsidó vagyoni
államosítása a Tanácsköztársaság
idején. *Századok*, 2019. 5. szám
887–916. o.

VITA

(Előzmények:
GYÖRGY Péter
Zsidó Kiválóságok Háza. *Élet és
Irodalom*, 2019 augusztus 2. 22. o.

HUSZÁR Ágnes
Globális vagy lokális? *Élet és
Irodalom*, 2019. augusztus 16. 2. o.

SZŐNYEI Tamás
Pápa baja. *Élet és Irodalom*, 2019.
szeptember 6. 2. o.

GERŐ András
Több kételyt! *Élet és Irodalom*,
2019. szeptember 6. 2. o.

MÓD Anna
Más lenne a világ. *Élet és Irodalom*,
2019. szeptember 6. 2. o.

SCHMAL Dávid
Kételemek. *Élet és Irodalom*, 2019.
szeptember 13. 12. o.

GYÖRGY Péter
Az eugenika gögje és bárki
hiánya. *Élet és Irodalom*, 2019.
szeptember 13. 12. o.

SIMON Zoltán
A valóság tagadása a kulturális
ellenforradalom lényege. György
Péter. *Népszava*, 2019. október 5.
mell. 5–6. o.

NEKROLÓG

FRISS Róbert
Elhunyt Konrád György. *Népszava*,
2019. szeptember 14. 12. o.

MÁTRAHÁZI Zsuzsa
Napfogyatkozás. „Ami kiszúrás,
az néha szerencse vagy kedvezés.”
Konrád György. *Heti Világgazdaság*,
2019. szeptember 19. 39–41. o.

MÁTYÁS Győző
A látogató. Konrád György
(1933–2019). *168 Óra*, 2019.
szeptember 19. 6. o.

ZOLNAY János
„Az életet notóriusan szépnek
találtam.” Konrád György (1933–
2019). *Magyar Narancs*, 2019.
szeptember 19. 24–26. o.

SZELÉNYI Iván
Konrád Györgyre emlékezve. *Élet
és Irodalom*, 2019. szeptember 20.
8. o.

DARVASI László
A megértő ember. *Élet és Irodalom*,
2019. szeptember 20. 8. o.

LAKNER Dávid
Konrád György (1933–2019).
Magyar Hang, 2019. szeptember
20–26. 25. o.

SZELÉNYI Iván
Búcsú a baráttól. (Konrád
György.) *Mozgó Világ*, 2019. 10.
szám 84–90. o.

TAKÁCS József
Konrád György (1923–2019).
Jelenkor, 2019. 10. szám 1041–
1043. o.

KULTÚRA, IRODALOM, KIÁLLÍTÁS, FILM, SZÍNHÁZ, ZENE

DOROGI Katalin
A szeretet gyógyító ereje.
Reményt ad a túlélés filmje –
„Akik maradtak.” *168 Óra*, 2019.
szeptember 19. 54–57. o.

SÁNDOR Zsuzsa
A megkérdő ember. Borgula
András a pékről, a szakácsról és a
Gólemről. *168 Óra*, 2019.
szeptember 26. 42–45. o.

NÁDOR-VIRÁG Anikó
A holokauszt megértéséhez nincs
megfelelő életkor. Interjú
Vidakovic Lea grafikus
festőművésszel. *Hetek*, 2019.
október 4. 38–40. o.

PÁLFY Gyula
Akik maradtak. Óvatos
visszatérés az élők világába. Tóth
Barnabás filmje. *Hetek*, 2019.
október 11. 40–41. o.

CSEPREGI Evelyn
Más keretek. A huszadik század
történelmi eseményei egy család
fotóalbumán keresztül egy kortárs

képzőművész szemével. A kiállítás
a Zsidó Múzeumban látható.
Népszava, 2019. október 21. 12. o.

INTERJÚK

KÖVES Gábor
„Járni sokkal nehezebb.” Fahidi
Éva és Szabó Réka. *Magyar
Narancs*, 2019. szeptember 5. 34–
35. o.

SÁNDOR Zsuzsanna
Az új és a régi elit alkui. A valódi
kultúra jelenleg nem lehet más,
mint ellenzéki. Závada Pál. *168
Óra*, 2019. szeptember 5. 56–59. o.

SÁNDOR Zsuzsanna
Hogy a remény ne vesszen el.
Szabó Réka vörös szőnyegről és
méltatlan körülményekről. A
létezés eufóriája című filmről. *168
Óra*, 2019. szeptember 12. 48–51. o.

SZÉNÁSI Sándor
A szabadság gondolatáról nem
lehet leszokni. Konrád György
2016. májusi interjúja. *168 Óra*,
2019. szeptember 19. 7–8. o.

KRAUSZ Viktória
Már nem akarok gyűlölni. Fahidi
Éva író, holokauszt-túlélő, a
nemzetközi díjakat nyert
dokumentumfilm, A létezés
eufóriája szereplője. *Népszava*,
2019. október 19. mell. 5. o.

BAROTÁNYI Zoltán
„Számontartották, ki zsidó.”
Kovács András szociológus a
Kádár-rendszer antiszemitizmu-
sáról. *Magyar Narancs*, 2019.
október 24. 8–10. o.

TECZÁR Szilárd
„Szavakból építke emlékművet.”
Elisabeth Ásbrink svéd író,
újságíró. *Magyar Narancs*, 2019.
október 24. 30–31. o.

FICSOR Benedek
„Az otthonom, ahol mindig idegen
maradok.” Elisabeth Asbrink.
Magyar Hang, 2019. október 25–
31. 28. o.

LAKNER Dávid
„Azt, hogy volt valami borzalom
tudtuk.” F. Várkonyi Zsuzsa.
Magyar Hang, 2019. október 25–
31. 24. o.

GYENIS Ágnes

Portré. Fahidi Éva holokauszt-túlélő, aktivista. *Heti Világgazdaság*, 2019. október 31. 66. o.

KÖNYVEKRŐL

GÖTZ Eszter

Egy családragény közepe. Aranyossi Magda: Én régi, elstüllyedt világom. *Magyar Narancs*, 2019. szeptember 5. 32. o.

KÁLMÁN C. György

A múlt hullámai. Petrőczy Éva: Ida és Gyula. *Élet és Irodalom*, 2019. szeptember 6. 20. o.

MAKRAI Sonja

Tiltott életek. „Az utazó kéziratát a testéhez kötözve viselte...” Ulrich Alexander Boschwitz: Az utazó. *Magyar Hang*, 2019. szeptember 6–12. 25. o.

HEGEDŰS CLAUDIA

Gólem-bedekker. Ungvári László: A Gólem és prágai rabbi. *Élet és Irodalom*, 2019. szeptember 13. 20. o.

BENEDEK Szabolcs

Ex libris. Ungváry Tamás: A gólem és a prágai rabbi. *Élet és Irodalom*, 2019. szeptember 27. 19. o.

KISANTAL Tamás

Élet, irodalom. Clara Royer: Kertész Imre élete és halálai. *Alföld*, 2019. 10. szám 109–116. o.

KŐRIZS Imre

Köd a hajóban. Závada Pál: Hajó a ködben. *Mozgó Világ*, 2019. 10. szám, 103–106. o.

DARIDA Veronika

Mozdulatlan menekülés. Ulrich Alexander Boschwitz: Az utazó. *Élet és Irodalom*, 2019. október 4. 18. o.

KOZÁR Alexandra

Saját pszichoanalízis. Szurdi András gyerekkoráról és diktatúrájáról. Szurdi András: Legendák könyve. *168 Óra*, 2019. október 17. 52–57. o.

KRUSOVSZKY Dénes

„Ha vennél egy pesszáriumot.” Philip Roth: Isten veled, Columbus. *Magyar Narancs*, 2019. október 31. 30–31. o.

MEGJELENT KÖNYVEK

Vallás

Lőw Immanuel válogatott művei.

Szerk. Hidvégi Máté, és Ungvári Tamás.

Lőw Heritage – Scholar, 2019. 1. köt. 303 o. 4999 Ft, 2 köt. 270 o. 4999 Ft

Talmud. Misna. Avot. Az Atyák

tanításai. Modernizált fordítás kommentárokkal.

Ford. Darvas István modernizálta Pollák Miksa, Krausz Fülöp fordításai alapján. MAZSIHISZ – Magvető, 2019. 116 o. 3299 Ft

GIMENO, Daniel

Nagy civilizációk. – A zsidóság.

Ford. Koroncz Ágnes. Kossuth Kiadó Zrt. 2019. 95 o. 2990 Ft

JALSOVSZKY Katalin–TOMSICS

Emőke–TORONYI Zsuzsanna *A magyarországi zsidóság képei története.*

Vince Kiadó, 2019. 376 o. 13000 Ft

NÁDOR Éva–LÁSZLÓ Gábor

Az öröm fényei. Zsinagógák vonzásában.

Magánkiadás, 2019. 328 o. 5800 Ft

WLADYSLAW, Panas

A ragyogás könyve. A kabbala Bruno Schulz prózájában.

Ford. Pálfalvai Lajos és Vas Viktória. Typotex Kiadó, 2019. 248. o. 3500 o.

Társadalomtörténet

Embermentés a vészkorszakban Magyarországon. Imeretterjesztő kiadvány a holokauszt megemlékezésekhez. Szerk. Bácsfainé Hévízi Józsa. Erdélyi Szövetség, 2019. 171 o. 2500 Ft

Szabadon élni. Heller Ágnes 1929–2019.

Összeáll. és szerk. Kőrössi P. József és Karsai Zsigmond. Noran Libro Kiadó, 2019. 228 o. 3400 Ft

KOVÁCS András

A Kádár-rendszer és a zsidók. Corvina Kiadó, 2019. 439 o. 3900 Ft

LESZNAI Anna

Kezdetben volt a kert.

3. kiadás. Múlt és Jövő, 2019. 1368 o. 7900 Ft

Prózai művek

ASBRINK, Elisabeth

1947. Újrakezdés a báborti után.

Ford. Dobosi Beáta. Park Kiadó, 2019. 275 o. 3490 Ft

BOSCHWITZ, Ulrich Alexander

Az utazó.

Ford. Blaschtk Éva. Jelenkor Kiadó, 2019. 280 o. 3499 Ft

PETRŐCZI Éva

Ida és Gyula. Dédszüleim története. Katica-Könyv-Műhely, 2019. 278 o. 3600 Ft

ROTH, Philip

Isten veled, Columbus.

Ford. Nemes Anna. 21. Század Kiadó, 2019. 351. 3690 Ft

SALAMON Pál

Menyegző. – Egy zsidó fiú és egy keresztény lány szerelme 1944-ben. Művelt Nép Könyvkiadó, 2019. 351 o. 3590 Ft

SZURDI András

Legendák könyve.

Pesti Kalligram Kft., 2019. 260 o. 3500 Ft

